

Bevis for løsningsformlen for logistisk vækst-ligning

- fra www.borgeleo.dk

Den vækst-ligning, der gælder for logistisk vækst, er

$$(1) \quad \frac{dy}{dx} = a \cdot y \cdot (M - y)$$

Vi indfører den nye variable u på denne måde:

$$(2) \quad y = \frac{M}{1+u} \quad - \text{fordi løsningsformlen påstås at være:} \quad y = \frac{M}{1+C \cdot e^{-aMx}}$$

Den variable u skal derfor vises at være en eksponentiel funktion: $u = C \cdot e^{-aMx}$

Og det er den, hvis den opfylder vækstligningen

$$(3) \quad \frac{du}{dx} = -aMu \quad \text{den har netop } u\text{-løsningen ovenfor – som vi tidligere har vist}$$

Så hvis vi kan omskrive (1) til (3), har vi bevist det ønskede!

Beviset:

Venstresiden (v.s.) af (1) skal udtrykkes ved u , og derfor differentierer vi (2) mht. x .

Men først omskriver vi udtrykket for y på følgende måde: $y = \frac{M}{1+u} = M \cdot \frac{1}{1+u} = M \cdot (1+u)^{-1}$. Altså en potensfunktion af $1+u$. Vi differentierer herefter den sammensatte funktion $M \cdot (1+u)^{-1}$:

$$v. s. = \frac{dy}{dx} = \frac{d}{dx}(M \cdot (1+u)^{-1}) = M \cdot (-1) \cdot (1+u)^{-2} \cdot \frac{d(1+u)}{dx} = -\frac{M}{(1+u)^2} \cdot \frac{du}{dx}$$

hvor vi har benyttet en regel om at differentiere potenser – og en regel om at differentiere sammensatte funktioner. Samt omskrivningen $(1+u)^{-2} = \frac{1}{(1+u)^2}$.

Højresiden (h.s.) af (1) skal også udtrykkes ved den variable u :

$$\begin{aligned} h. s. &= a \cdot y \cdot (M - y) = a \frac{M}{1+u} \cdot \left(M - \frac{M}{1+u} \right) = a \frac{M}{1+u} \cdot \left(\frac{M \cdot (1+u)}{1+u} - \frac{M}{1+u} \right) \\ &= a \frac{M}{1+u} \cdot \left(\frac{M \cdot (1+u) - M}{1+u} \right) = a \frac{M}{1+u} \cdot \left(\frac{M + Mu - M}{1+u} \right) = a \frac{M}{1+u} \cdot \frac{Mu}{1+u} = a \frac{M^2}{(1+u)^2} u \end{aligned}$$

Men nu skal venstresiden og højresiden af ligning (1) være ens:

$$v. s. = h. s. \Leftrightarrow -\frac{M}{(1+u)^2} \cdot \frac{du}{dx} = a \frac{M^2}{(1+u)^2} u$$

I denne ligning kan vi dele med M på og desuden gange med $(1+u)^2$ på begge sider. Resultatet er:

$$-\frac{du}{dx} = aMu \quad \text{eller} \quad \frac{du}{dx} = -aMu$$

Men det er jo netop vækstligningen (3), så derfor er $u = C \cdot e^{-aMx}$. Sat ind i formel (2) har vi bevist løsningsformlen til (1):

$$(4) \quad y = \frac{M}{1+C \cdot e^{-aMx}} \quad \text{QED.}$$